

Alkohol gevur tólvtahvørjum føroyingi betri hjartaheilsu

Deildarleiðarin á arbeiðs-medisinsku deildini á Rík- ishospítalini, Hans Ole Hein, hevur saman við øð- um heilsukønum almanna- kunngjørt úrslitið av einari kanning um alkoholinýtslu í navnframa enska læknatið- arritinum The Lancet.

Greinin í The Lancet bar heitið »Alcohol consump- tion, Lewis phenotypes, and risk of ischaemic heart dis- ease« – tað er rúsdrekka- nýtsla, Lewis-blóðflokkur og vandi fyri æðrakálking í hjartanum.

Gott av at drekka

Úrslitið av hesi kanning hevur vakt ans, og tað er nú heldur ikki so lægt, tí hon vísir, at fólk, ið hava blóð- flokkin Lewis typa a-b- hava gott av at drekka alko- hol, tí á tann hátt kunnu tey forða fyri blóðtøppum og vandanum fyr at doyggja av hjartasjúkum.

Hans Ole Hein og hans- ara felagar kannaðu árin 1985 og 1986 tilsamans 3.383 menn, ið vóru í aldr- inum millum 73 og 75 ár.

Samstundis vórðu sjúku- tilburðir og deyðstilburðir fylgjandi fyri árin skrá- settur.

Storri tittleika av hjartasjúku

– Av hesum høvdu 280 menn (svarandi til 9,6%, blóm.) blóðflokk, nevndur Lewis typa a-b-, og tað vísti seg, at bert rúsdrekkavanar teirra høvdu samband við

Pál Weihe, medisinar, upp- lýsir, at um 8% av øllum føroyingum hava blóðflokk Lewis a-b-. Menn, ið hava hendan blóðflokk, kunnu við at drekka minka um vandan fyri æðrakálking, blóðtøppum og hjartasjúku.

vandan fyri hjartasjúku, sigur Pál Weihe, medisinar á deildini fyri arbeiðs- og almannaheilsu, sum sjálvur hevur tosað við Hans Ole Hein um kanningin.

– Teir, ið gjørdur kannin- ina, høvdu áður funnið útav, at tittleikin av hjartasjúku vegna kálking í æðrum í hjartanum var øktur hjá monnum, sum høvdu hendan blóðflokk.

Pál Weihe greiðir frá, at kanningarnar vísu, at teir

við størstu alkoholinýtsluni vóru í minst vanda fyri hjartasjúku og deyða av hjartasjúku.

– Hetta varð funnið útav, um alkoholinýtslan varð bólkad í trý: 1) Teir, ið drukku millum 0 og 10 litlar um dagin, 2) Teir, ið drukku millum 11 og 21 litlar um dagin, og 3) Teir, ið drukku yvir 22 litlar um dagin, sig- ur Pál Weihe fyri Tiðinda- blaðnum Sosialinum.

– Við øðrum orðum er niðurstaðan í kanningin, at menn við Lewis blóðflokki a-b- eru í serligum vanda fyri at fáa hjartasjúku, men at rúsdrekkanytslan tykist virka fyribyrgjandi.

Hann sigur, at granskar- arnir skjóta upp, at alkohol- nýtslan ávirkar insulinvirk- semið.

Tólvtahvør føroyingur gott av at drekka

Meðan 9,6% av dønum hava hendan eitt sindur

sjáldsama blóðflokk, ið á læknamáli kallast Le(a-b-), verður roknað við at føroy- ingar hava hendan blóð- flokk í nøkumlunda sama mun sum norðmenn – tað vil siga, at um 8% av øllum føroyingum eru so fyr, at teir kanska hava betur av at fáa sær ein litlan av og á gjøgnum dagin, um teir vilja verja seg móti at fáa blóðtøppar ella hjartasjúku.

Hetta svarar til, at tólv- hvør føroyingur hevur hendan blóðflokk og eisini hevur gott av at drekka.

– Kortini vil hetta ikki siga tað sama sum, at fólk nú kunnu fáa útskrivaða eina resept frá læknanum upp á alkohol, sigur Pál Weihe. – Hendan kannin er bert ein, og tað kann jú henda, at tann næsta kann- ingin, ið gjørd verður um hetta sama, fer at vísa júst tað øvugta. Frá at taka hesa kanning fyr, hon er og so til at mæla fólk til at drekka, bert tí tey hava

hendan blóðflokk, er eitt øgiliga langt lóp.

Sjálvur sigur Hans Ole Hein við stóra danska blað- ið Politiken, at fólk við hes- um blóðflokkinum kunnu verja seg móti æðrakálking við at drekka triggjar ella fleiri litlar um dagin.

– Drekka tey als einki, er vandin fyr at fáa blóðtøpp heilt týðiliga størri, sigur hann.

Ikki verið tann vanligi fatanin

Annars hevur tað ikki beinleiðis verið tann van- ligu fatanin, at fólk kunnu fáa betri heilsu av at drekka eitt sindur, men so sær altso ikki út til at vera longur.

Kortini má eisini minnst til, at tað hóast alt bert eru 8% av øllum føroyingum, ið eftir hesi kanningin kunnu teljast teirra millum, ið hava gott av at drekka.

Hini standa seg óivað bet- ur við at lata vera.

hj.

Ølið basir kríminum

Eitt glas av øli um dagin minkar um vandan fyri at fáa krím við meira enn eini helvt, vísir ein stór kanning av 400 sjálv- bodnum á miðstöðini fyri krímsjúkum í Salisbury í Zimbabwe

Í hesum døgum er mangur illa fyr av krímsjúku, og tey flestu ganga støðugt við lummatúrklæði í hond.

Ein spildurnýggj kann- ing, ið varð almennakunn- gjørd herfyri, kann kanska fáa ein og annan krímsjúkan at umhuga sínar drykkju- vanar.

Tað vísir seg nevniliga, at eitt glas av øli um dagin minkar um vandan fyr at fáa krím við meira enn eini helvt.

Kanna 400 sjálvbodin

Hetta er úrslitið av einari kanning, ið er gjørd yvir trý

ár á miðstöðini fyri krím- sjúkum í Salisbury í Zim- babwe. Ikki færri enn 400 sjálvbodin vóru við í kann- ingini, ið varð stuðlað av amerikansku stjórnini.

Ein lesari hevur sent okk- um týska faktiðaritið hjá bryggjari-vinnuni, »Brau- welt«, ið umrøður hesa stak áhugaverdu kanning.

Kanningin varð herfyri lögð fyr eina ráðstevnu hjá British Psychological Soci- ety í London.

– Fólk, sum drekka meira enn tveir »litlar«, tveir øl ella tvey glós av vini um dagin, hava 15% møguleika

fyr at fáa krím, um tey við vilja verða smittað við eini virus, segði læknin Andrew Smith, leiðari á Health Re- search Unit á universitet- inum í Cardiff í Wales.

– Tey, sum ikki drekka, hava 45% møguleika fyr at fáa krím.

Alkohol lættir um sjúkueyðkennini

Kanningin, ið sum sagt er gjørd av ikki færri enn 400 sjálvbodnum, vísir at alko- hol ikki forðar fyr, at virus kemur gjøgnum nøsina inn í kroppin, men at tað forðar fyr, at hálsurin verður eym-

ur, at tað rennur úr nøsini og at ein kennir seg illa.

Tað vísir seg eisini, at tey smittaðu kortini hava ein virus í sær og kunnu smitta onnur.

Alkohol er altso eingin heilivágur, men lættir um sjúkueyðkennini og -árinid. Um tað fer at renna úr nøs- in, sær út til, at alkohol kann steðga hesum.

– Alkohol tamar bruna, so ein kann hava krím í sær, uttan at sjúkueyðkennini koma fram, sigur læknin Andrew Smith at enda í við- merking síni til »Brauwelt«.

hj.